

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12Csp/151/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617207893
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6617207893.12

Uznesenie

Okresný súd Lučenec v spore žalobcu U. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom L., L. P. XXXX/XX, štátna občianka Maďarskej republiky, zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom Lučenec, ul. J. Kráľa 5/A proti žalovanému Provident Financial, s.r.o. so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 49, IČO: 35 805 731, zast. advokátska kancelária De minimis, spol. s r. o., so sídlom Bratislava, Lovinského 22, IČO: 36 868 949, v konaní o zaplatenie sumy 1 065,13 Eur s príslušenstvom, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobkyni zložiť do úschovy na Okresnom súde Lučenec peňažnú sumu 1 654,59 Eur do 7 dní od doručenia tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáha voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo tým, že žalobca plnil na Úverovú zmluvu č. 570236102 pozostávajúcu z viacerých listín (ďalej aj len ako "zmluva o úvere") viac, než na čo mal žalovaný zákonný nárok.

2. Dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu je daná tým, že žalovaný v postavení obchodníka zámerne zahmlieval vo svojich zmluvných formulároch skutočnú odplatu, ktorú bol povinný žalobca zaplatiť. Takýto nekalý a nezákonný postup žalovaný uskutočňoval vo vzťahu ku žalobcovi ako aj ku ďalším svojim klientom systematicky a dlhodobo. Odplata, ktorú žalovaný požadoval od žalobcu bola rozdelená do troch častí: úrok, poplatok za garantovanú službu (predtým označovaný ako administratívny poplatok) a poplatok za hotovostný výber splátok.

3. Takzvaná "služba", ktorá mala byť klientom poskytovaná za poplatok za garantovanú službu (resp. predtým administratívny poplatok) je špecifikovaná spravidla v bode 4. formulárových zmlúv o spotrebiteľskom úvere na strane č. 2. Podstatou takejto "služby" bolo fakticky len to čo malo slúžiť záujmom žalovaného, resp. sa malo jednať o plnenia, ku ktorým nikdy zo strany žalovaného nepríde pokiaľ si klient spotrebiteľ plní svoje povinnosti riadne a včas. Teda sa jedná o typický príklad fiktívnej služby, ktorá nie je nikdy poskytnutá, resp. spadá do štandardnej povinnej administratívy nebankovej spoločnosti spojenej s predajom úveru. Výška poplatku je v každom prípade zjavne neprimeraná.

4. Podmienkou získania úveru žalobcom spotrebiteľom bolo v každom jednom prípade podpísanie všetkých listín vrátane aj zmlúv o zabezpečení splátok úveru (neskôr "zmluvy komfort"). Takzvaná odmena za hotovostné inkasovanie splátok bola pre žalovanú nebankovú spoločnosť nástrojom jednak na odmeňovanie svojich obchodných zástupcov a súčasne na zvýšenie efektivity výberov splátok prostredníctvom osobných návštev spravidla raz týždenne. Žalobca ako spotrebiteľ má na dôvažok platiť za niečo, čo mu prináleží zo zákona (§ 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

5. Klúčové u oboch označených zmluvných podmienok je to, že obchádzajú zákon, nakoľko je zjavne neprijateľné, aby žalovaný cielene uvádzal spotrebiteľov do omylu v otázke skutočnej odplaty, t. j. celkových nákladov za poskytnutie úveru.

6. V každom prípade je potrebné za daných okolností aplikovať ustanovenie § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len ako "zákon č. 129/2010 Z. z."), nakoľko žalovaný podľa nášho názoru nesprávne uviedol v zmluvných dokumentoch výšku úroku (odplaty), resp. je úplne zjavné, že údaj RPMN nezodpovedá skutočnosti, § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z.

7. RPMN má a musí zahŕňať všetky povinné náklady, ktoré sú podmienkou získania úveru. Porušenie, resp. obchádzanie tohto jednoznačného znenia zákona má za následok, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca sa súčasne popri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia domáha v tomto konaní určenia neprijateľnosti oboch vyššie označených zmluvných podmienok.

8. Podstatnou okolnosťou pre posúdenie neprijateľnosti špecifikovaných zmluvných dojednaní je podľa jeho názoru skutočnosť, že zmluvné dojednania o tzv. garantovanom (administratívnom) poplatku a tzv. hotovostnom inkasovaní splátok boli žalovaným využívané ako nástroj na zahmlievanie skutočnej odplaty a obchádzanie zákona. V konečnom dôsledku práve existencia týchto neprijateľných dojednaní má primárne za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov, resp. existencia týchto neprijateľných dojednaní môže viesť ku konštatovaniu úžernej odplaty a absolútnej neplatnosti zmlúv.

9. Súčasne podporne poukázal na absenciu obligatórnych zmluvných náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z. z., tak ako je to špecifikované v žalobe, čo má rovnako za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o úvere.

10. Žalobca poukázal súčasne na stanovisko Národnej banky Slovenska z 23.11.2017, ktoré je zhodné s argumentáciou žalobcu v tomto konaní. Poukázal aj na skutočnosť, že súd v danej veci už o nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodol, keď rozhodol v prospech žalobcu, stotožniac sa s nimi uvádzanými tvrdeniami.

11. Žalobkyňa neodkladnosť úpravy pomerov vidí v tom, že žalovaná spoločnosť prestala od 18.12.2015 poskytovať nové úvery a bolo prijaté rozhodnutie o ukončení úverového portfólia v rokoch 2016 a 2017; žalovaný iné podnikateľské činnosti reálne nevykonáva.

12. V dôsledku obmedzenia podnikateľských činností bolo počas roku 2016 zatvorených 5 regionálnych pobočiek. Ku dňu 31.12.2016 fungovalo už iba 6 pobočiek.

13. Žalovaný rozpustil sieť svojich obchodných zástupcov a počet zamestnancov žalovaného naďalej neustále a výrazne klesá. Počet zamestnancov v roku 2016 mal byť 10 až 19 (<https://www.finstat.sk/35805731>).

14. Žalovaná spoločnosť vykazovala v roku 2016 záporné vlastné imanie vo výške mínus 16 205,010 Eur. Základné imanie spoločnosti zapísané v obchodnom registri je pritom iba 6 155 812,26 Eur.

15. Žalovaná spoločnosť hromadne postupuje svoje pohľadávky na iné spoločnosti (predovšetkým v prospech skupiny KRUK, čo je verejne známou skutočnosťou).

16. Odo dňa 12.01.2018 koná za žalovaného už iba jeden konateľ U. D., bytom Na Příkopech 396/7, Chomutov, Česká republika. Dňa 05.12.2017 skončil vo funkcii konateľa Z. Š., K Hořavce 337/6, 190 16 Praha 9, Česká republika a vymazaný bol z obchodného registra dňa 11.01.2018. Za spoločnosť konali súčasne dvaja konatelia do 11.01.2018.

17. Dňa 05.12.2017 skončili vo funkcii členov dozornej rady, vymazaní z obchodného registra dňa 11.01.2018 A. Z. S., Bílovice 81, 79841 Kostelec na Hané, Česká republika, K. W., Dobevská 876/2, 143 00 Praha 4 - Kamýk, Česká republika, O. O. D., Krhanice 272, 25742 Krhanice, Česká republika a neboli nahradení ďalšími osobami.

18. Žalobca poukázal na obsah úplného výpisu z obchodného registra žalovaného zverejneného na internete.

19. Žalovaný nevlastní žiaden majetok, na ktorý by žalobca mohol efektívne zriadiť záložné právo, preto účel sledovaný týmto návrhom nie je možné dosiahnuť prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia (§ 324 ods. 3 CSP). Majetkom žalovaného sú výlučne iba finančné prostriedky, resp. neurčité pohľadávky voči neurčitým klientom, ktoré žalovaný systematicky odpredáva.

20. Na základe uvedeného možno konštatovať, že u žalovaného prebieha riadený proces, ktorý typicky sprevádza ukončenie podnikateľských aktivít obchodných spoločností, a preto reálne hrozí, že do právoplatného skončenia tohto konania by už žalovaný nemusel disponovať potrebnými finančnými prostriedkami na zaplatenie pohľadávky prisúdenej úspešnému žalobcovi.

21. Žalobca sa domáha od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia v rozsahu istiny 1 065,13 Eur s úrokom z omeškania 5 % za obdobie od 27.05.2017 do zaplatenia, masa úrokov ku dňu 24.01.2018 činí 35,31 Eur a trov konania, ktorých výška ku dňu 24.01.2018 činí 554,15 Eur.

22. Pohľadávka žalobcu vrátane príslušenstva a trov konania tak ku dňu 24.01.2018 predstavuje 1 654,59 Eur.

23. Na základe uvedeného má za to, že existuje a kontinuálne narastá odôvodnená obava, že výkon rozhodnutia v prospech úspešného žalobcu, ktorého predpokladaný úspech v tomto konaní je podľa jeho názoru s ohľadom na známe právne a skutkové okolnosti vysoko pravdepodobný, bude po právoplatnom skončení veci ohrozený pre nedostatok, resp. úplnú neexistenciu majetku žalovaného.

24. Úkony žalovaného smerujúce ku zbavovaniu sa, resp. ku odpredaju svojho majetku (pohľadávok) a k ukončeniu podnikania objektívne vyvolávajú obavy, že budúca exekúcia uplatnenej pohľadávky žalobcu bude úplne zmarená.

25. Opodstatnenosť neodkladného opatrenia v kontexte požadovanej procesnej ochrany:

a) Žalobca predložil v konaní dôkazy a argumenty, ktoré osvedčujú existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami a súčasne osvedčujú skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie.

b) Uložením požadovanej povinnosti žalovanému bude objektívne dosiahnutá ochrana, ktorej sa žalobca domáha.

c) Navrhované neodkladné opatrenie obmedzí žalovaného len v primeranom a v nevyhnutnom rozsahu.

d) Účel uloženej povinnosti nemožno dosiahnuť prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia.

26. Žalobca s poukazom na uvedené žiada, aby bol žalovaný povinný zložiť do úschovy súdu pre zabezpečenie budúceho výkonu rozhodnutia sumu 1 654,59 Eur (hodnota pohľadávky vrátane príslušenstva ku dňu návrhu na neodkladné opatrenie zaokrúhlená na desiatky nahor).

27. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

28. Podľa § 325 ods. 1, 2 písm. b/ CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

29. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

30. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

31. Z predložených listinných dôkazov žalobkyňou má súd preukázané, že v dostatočnej miere osvedčila svoj nárok, t. j. preukázala dôvodnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko má obavu,

že exekúcia bude ohrozená. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou má súd preukázané, že žalovaný prestal poskytovať pôžičky, ukončil svoju činnosť na slovenskom trhu. Žalovaný rozpustil sieť svojich obchodných zástupcov a počet zamestnancov žalovaného naďalej neustále klesá, v roku 2016 vykazoval záporné vlastné imanie vo výške mínus 16 205 010,--Eur. Žalovaný taktiež hromadne postupuje svoje pohľadávky na iné spoločnosti, a od 12.01.2018 koná za žalovaného už iba jeden konateľ, a ku dňu 05.12.2017 skončili vo funkcii členov dozornej rady tri osoby a neboli nahradené ďalšími. Žalovaný nevlastní žiaden majetok, na ktorý by žalobca mohol efektívne zriadiť záložné právo, preto účel sledovaný týmto návrhom nie je možné dosiahnuť prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia v zmysle § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Majetkom žalovaného sú výlučne iba finančné prostriedky, resp. neurčité pohľadávky voči neurčitým klientom, ktoré žalovaný systematicky odpredáva.

32. Súd považuje za dôvodné vzhľadom na predmet konania vo veci samej, ako aj všetky okolnosti, listiny preukázané stranami sporu upraviť predbežne a dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej pomery medzi stranami sporu, a to tak, že uloží povinnosť žalovanému zložiť do úschovy súdu peňažnú sumu približne vo výške uplatneného nároku žalobcom v danom súdnom konaní spolu s príslušenstvom a trovami konania, čím sa poskytne zábezpeka pre budúci možný výkon súdneho rozhodnutia v danej veci.

33. Pokiaľ sa tak po predbežnom prieskume listinných dôkazov javí uplatnený nárok žalobcu ako dôvodný, je potom možné, s prihliadnutím na odôvodnenie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, prisvedčiť opodstatnenosti a dôvodnosti obáv žalobcu, že budúci možný výkon rozhodnutia môže byť ohrozený a to predovšetkým s prihliadnutím na okolnosti doposiaľ zrejme z vyhlásenia samotného žalovaného, ktorý už od konca roka 2015 neposkytuje žiadne úvery a pôžičky a výrazne obmedzil svoju podnikateľskú činnosť. Žalovaný poskytol oficiálne vyjadrenie podľa ktorého "Od 18. decembra 2015 vzhľadom k legislatívnym zmenám týkajúcich sa poskytovania spotrebiteľských úverov pozastavil poskytovanie nových úverov. Po dôkladnom posúdení dopadu zmien na jeho podnikanie sa rozhodol ukončiť poskytovanie úverov do domácností prostredníctvom obchodných zástupcov na Slovensku a neponúkať ďalej ani úver na účet. Provident bude naďalej poskytovať servis svojim súčasným zákazníkom a bude vyberať splátky úverov na základe zmluvných záväzkov". vymožitelnosťou jeho nároku uplatňovaného v danom spore. Toto vyhlásenie bolo poskytnuté ako oficiálne autorizované vyhlásenie samotného žalovaného pre médiá a je zverejnené aj na webovej stránke žalovaného, pričom z jeho obsahu je zrejme, že ďalšia činnosť žalovaného je výrazne obmedzená výlučne len na spravovanie už poskytnutých úverov a poskytovanie servisu doterajším zákazníkom. Súd mal taktiež z aktuálneho výpisu z obchodného registra žalovaného preukázané, že žalovaný doposiaľ ako obchodná spoločnosť síce nezanikol, avšak z verejne dostupných informácií je známe, že sú pravdivé tvrdenia žalobcu, že žalovaný pozastavil a obmedzil výrazne svoju činnosť, v súčasnosti žiadne nové úvery či pôžičky neposkytuje, zrušil všetky svoje obchodné pobočky, nevykonáva svoju činnosť prostredníctvom obchodných zástupcov, ktoré skutočnosti môžu dôvodne vyvolávať v žalobcovi obavy v súvislosti s budúci výkonom a vymožitelnosťou jeho nároku uplatňovaného v danom spore. Žalobca predložil ako listinný dôkaz výročnú správu spoločnosti Provident Financial s.r.o., Bratislava za rok 2016, z ktorej obsahu vyplýva, že vlastné imanie žalovaného je výrazne v záporných hodnotách a to - 16 205,010 Eur, pričom z výpisu z obchodného registra vyplýva, že zapísaná súhrnná výška splateného vkladu spoločníkov žalovaného je len v sume 6 155 802,20 Eur, z čoho je zrejme, že záporné vlastné imanie spoločnosti vysoko prevyšuje hodnotu základného imania spoločnosti. Už aj z tejto konštatovanej skutočnosti je možné vyvodiť dôvodnosť obáv žalobcu, že súčasná utlmená činnosť žalovaného, výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie a majetok žalovaného nedávajú dostatočnú záruku budúcej vymožitelnosti jeho nároku uplatneného v danom spore. Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd uložil žalovanému predbežne zložiť do súdnej úschovy sumu 1 654,59 Eur pokrývajúcu uplatnený nárok žalobcu s príslušenstvom a trovami konania, je dôvodné a opodstatnené. Súd poznamenáva, že povinnosť zložiť predbežne zábezpeku v uvedenej výške do úschovy súdu nie je v nepomere k uplatnenému nároku žalobcu.

34. Konania žalovaného, ktoré vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa podrobne rozpísala odôvodňujú dostatočnú obavu, že v prípade vyhovenia žalobnému návrhu bude exekúcia ohrozená, preto súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel.

35. Súčasťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo aj rozhodnutie o trovách konania. Súd o trovách konania v zmysle § 262 CSP v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nerozhodoval, nakoľko o nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, a to v rozsudku číslo konania 12Csp/151/2017-368 zo dňa 19.12.2017.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).